

تحلیل اجمالی کیفی و کمی حضور سازندگان در کارگاه های ساختمانی

براساس رویه جاری سازمان نظام مهندسی استان تهران ، برای ساختمان های با زیربنای بالای ۲۰۰۰ متر مربع در شهر تهران شناسنامه فنی ساختمان صادر می گردد. یکی از مولفه های اصلی تهیه و تنظیم و صدور شناسنامه فنی ساختمان، سازنده ذیصلاح است. از نیمه سال ۱۳۹۶ در جهت بهینه سازی فرآیند معرفی و کنترل صلاحیت و ظرفیت سازندگان، سامانه سازندگان راه اندازی گردید. با تلاش بی وقفه سازمان نظام مهندسی استان و استفاده از ظرفیت های گوناگون توفیقات بی سابقه ای در خصوص حضور مجری ذیصلاح در پروژه های ساختمانی به ویژه در پرونده های مشمول صدور شناسنامه فنی، حاصل گردیده است. در این راستا آمار بدست آمده از سامانه ارجاع کار شهر تهران و سازندگان در سالهای ۹۸ و ۹۷ به شرح زیر است:

زیر ۲۰۰۰ متر		بالای ۲۰۰۰ متر		آمار ارجاعات نظارت شهر تهران
۹۷	۹۸	۹۷	۹۸	
9,929,862	7,314,749	4,429,812	3,969,231	متر اژ
11,072	8,442	1,017	905	تعداد

زیر ۲۰۰۰ متر		بالای ۲۰۰۰ متر		آمار سازندگان
۹۷	۹۸	۹۷	۹۸	
798,685	1,322,196	3,116,579	4,931,701	متر اژ
732	1,153	616	939	تعداد

نکته مهم این است که برخلاف اظهارات و پیش بینی های برخی که سازمان را به دلایل دریافت درصدی از حق الزحمه نظارت صرفا علاقمند به حوزه ارجاع کار دانسته اند، سازمان در راستای وظایف و اختیارات قانونی خود منبعت از ماده ۱۵ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، علیرغم کاستی های موجود بصورت منسجم و مجدانه اقدامات لازم را برای حضور سازندگان ذیصلاح در کارگاه های ساختمانی بعمل آورده است.

با دقت در آمار فوق مشاهده می گردد که در سال های ۹۷ و ۹۸ برای کارهای بالای ۲۰۰۰ متر مربع به نسبت حدود ۹۶٪ از پروژه های ارجاع شده، سازنده ذیصلاح برای کارگاه ها معرفی شده است. درواقع قریب به اتفاق این دسته از پروژه ها که شناسنامه فنی و ملکی نیز خواهند داشت دارای مجری ذیصلاح هستند. توجه به این موضوع در چشم انداز راهبردی سازمان و تعامل با اعضای محترم آن حائز اهمیت فراوان است که به آن پرداخته خواهد شد:

۱- در سنوات گذشته حضور مجری ذیصلاح بعنوان یکی از عناصر اصلی ساخت و ساز به دلایل متعددی تاکنون جدی گرفته نشده بود. دلیل عمده آن شاید هزینه بر بودن حضور مجری در کارگاه و فرهنگ حاکم بر ساخت و ساز در سالهای متمادی که اصطلاحا بساز بفروش ها و یا معمارهای تجربی در این حوزه یکه تازی می کردند، بوده است. برای حضور مجری ذیصلاح علاوه بر بستر قانونی که پس از تصویب قانون نظام مهندسی و آیین نامه های اجرایی آن فراهم گردید، نیاز به یک فرهنگ سازی نوین و اساسی بر پایه تعهد و تخصص و اخلاق مهندسی از سوی سازندگان حاضر در پروژه ها بعنوان پیش قراولان این عرصه و نیز سازمان نظام مهندسی و سایر ارگان های ذیربط بعنوان بازوی حمایتی و کنترلی به شدت احساس می شود. سازمان نظام مهندسی همانطور که از آمار بر می آید بصورت تلاشمند و پیگیرانه با کمک اعضای سازمان و بهره گیری از انجمن های صنفی، حضور حداکثری سازنده ذیصلاح را در پروژه های هدف نشانه گذاری کرده و تقریبا به انجام رسانیده است.

۲- هم اکنون اکثر پروژه های ساختمانی بالای ۲۰۰۰ متر مربع دارای مجری ذیصلاح هستند. سازمان نظام مهندسی در گام دوم و در بخش اجرا و با همکاری و کمک اعضای متعهد و متخصص خود که مسئولیت در این حوزه را پذیرا شده اند، تلاش بر کیفی سازی و واقعی تر شدن خدمات مهندسی اجرا خواهد نمود. ایجاد یک ساختار و فرآیند ارزیابی و پایش مستمر بر نحوه عملکرد اعضا و نهایتا ارائه کارنامه حرفه ای منجر به افزایش انگیزه های صنفی، فردی و اجتماعی درحوزه حضور سازنده ذیصلاح در کارگاه های ساختمانی خواهد شد. بدیهی است این اقدام، دست اندک سودجویان و همچنین مهندسان با عملکرد نامطلوب را که موجب تضعیف فراوان در فرآیند فرهنگ سازی عمومی حضور سازنده در کارگاه های ساختمانی شده است را کوتاه خواهد نمود و موجبات بهره مندی هرچه بیشتر اعضای متعهد و حرفه مند و کارفرمایان را فراهم خواهد نمود.

۳- برای پروژه های زیر ۲۰۰۰ متر مربع سال ۹۷ و ۹۸ که فرآیند کنترل نقشه و شناسنامه فنی تاکنون در شهر تهران اجرایی نشده است، در حدود ۱۳٪ دارای سازنده ذیصلاح بوده اند که مقدار بسیار کمی است. تعمیم حضور مجری ذیصلاح در همه مترژها در ابتدای امر، نیازمند تلاش همه جانبه برای توجیه پذیری و تثبیت اثرات مثبت و امتیازات حضور مجری ذیصلاح در کارگاه های موجود بوده تا با فرهنگ سازی و استفاده از اختیارات و الزامات قانونی نسبت به گسترش آن به تمام کارگاه ها اقدام گردد.